

Onder de Batakkers

Door Jos Scheerboom

150 jaar geleden waren Batakkers berucht om hun praktijk van koppensnellen en het eten van mensen. Sindsdien zijn zij tot het Christendom bekeerd en wijden zij zich aan een serieuze studie, zoals die der rechtswetenschappen. Zij verwierven zich hiermee vooraanstaande posities binnen de Indonesische samenleving, o.a. als rechters en advocaten (pikant detail: de Indonesische rechtspraak is nog steeds gebaseerd op het Nederlandse Wetsysteem anno 1945). Zo werden de batakkers binnen de Indonesische samenleving een welvarende bevolkingsgroep. Ik was aanwezig bij een bruiloftsfeest van een van hun kinderen. Oogverblindend was wat ik zag en bijna onfatsoenlijk hoeveel voedsel er werd opgediend, waaronder visgerechten.

Het feest vond plaats in de z.g. 'Vlindertuin' van de stad Cimahi, aan het begin van de avond, het was dus al donker en de vlinders waren te ruste, maar de entree was oogverblindend door de vele lampen die waren gericht op een podium waarop het bruidspaar en de directe familie stonden. Er speelde ook een bandje op een podium. Rondom stonden kraampjes opgesteld met een veelheid aan gerechten, waaronder vis. Een dominee ging in gebed voor en vroeg de Heer Jezus Christus om de zegen voor het bruidspaar. Daarna kon men toetasten. Het was eerst even dringen om - met bord en lepel - een plaats bij de gerechten te bemachtigen - de gasten leken uitgehongerd. Ik zag toen dat er - verspreid over de zaal - liefst zeven standjes waren ingericht waar kon worden opgeschept. Later vernam ik dat niet alleen de familieleden hier waren, iedereen uit de buurt was welkom, ook totaal onbekenden. Ook zij konden van de rijkdom aan voedsel genieten en dat gebeurde ook. Hierbij ontbrak vis niet op het menu: 'Ikan goreng' vermeldde de betreffende tafel. 'Goreng?', bedacht ik 'men moet vis toch niet bakken? Dan gaan toch kostbare vetzuren verloren?' Ik nam me voor de kok hier t.z.t. attent op te maken. Maar toen viel me op hoe uitbundig en rijk men zich had gekleed en dat er zich ook moslimvrouwen onder de

feestvierders bevonden, te herkennen aan de traditionele hoofddoek (kudung). Er was hier van enige discriminatie geen sprake, terwijl - zo hoorde ik van betroffenen - dit omgekeerd in Indonesië wel eens gebeurde. Het heeft de Batakkers er in Indonesië niet van weerhouden vooraanstaande posities te verwerven en in welvaart te verkeren. Ik verliet het feest met het gevoel bijna onfatsoenlijke weelde achter me te laten. Een 'stevige' landrover bracht me weer naar de 'estate' waar ik verbleef. Links en rechts van de auto bevonden zich mensen als uit een andere wereld, van een profeet die van de volgelingen meer vroomheid en minder eigen verantwoordelijkheid eist. Het verkrumelde straatmeubilair doet hier voortdurend aan herinneren, zoals in ieder Islamitisch land. De mensen leven in zodanige armoede dat men te weinig geld overhoudt om voldoende vis te kopen om een evenwichtig voedselpakket samen te kunnen stellen. Onwikkekeurig deed mij dit denken aan een gezegde in een van de oude boeken: 'Aan de vruchten zult u de boom herkennen'. Het berusten in vroomheid en armoede is niet alleen een probleem van Indonesië, het is een wereldprobleem. De Batakkers kenden echter de manier om voldoende DHA via hun voedselpakket in te nemen, al was die manier in vroegere tijden niet ethisch verantwoord.